

TÖRTÉNELMI SZEMLE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZETÉNEK ÉRTESÍTŐJE
LIV. ÉVFOLYAM, 2012. 2. SZÁM

Szerkesztők

GECSÉNYI LAJOS (felelős szerkesztő)

GYÁNI GÁBOR, PÓTÓ JÁNOS, ZSOLDOS ATTILA (rovatvezetők)
GLÜCK LÁSZLÓ (szerkesztőségi munkatárs)

Szerkesztőbizottság

FODOR PÁL (elnök),
BORHI LÁSZLÓ, ERDŐDY GÁBOR,
GLATZ FERENC, MOLNÁR ANTAL, ORMOS MÁRIA,
OROSZ ISTVÁN, PÁLFFY GÉZA, PÓK ATTILA,
R. VÁRKONYI ÁGNES, SOLYMOSSI LÁSZLÓ,
SZAKÁLY SÁNDOR, SZÁSZ ZOLTÁN

TARTALOMJEGYZÉK

TANULMÁNYOK

- Tringli István: A bolondok hajója. Kultúrkritika a középkor végén 175
- Hegy Klára: Adatok Szokollu Musztafa és Kara Üvejsz budai pasák
konszolidációs kísérletéhez 187
- Tóth Gergely: „Civilizált” őstörténet. A magyar nyelv és a magyar nemzet
eredetének kutatása Bél Mátyás életművében 219
- Glatz Ferenc: *A Három nemzedék* története a hetedik nemzedék szemével 247
- Stark Tamás: A „málenkij robot” budapesti áldozatai 1944–1945.
Egy forrás csoport elemzésének tanulságai 279
- Gecsényi Lajos: Bécsi fiaskó. Diplomácia az állambiztonság árnyékában:
a „Teleki–Kertész-ügy” – 1958 315

MŰHELY

- Neumann Tibor: „Egytelkes nemes”. Egy középkori fogalom
magyarázatahoz 337

MÉRLEG

- Molnár Antal: Horvátország története magyar szemmel.
Gondolatok Sokcsevits Dénes új könyvéről 347

CONTENTS

STUDIES

- István Tringli: The Ship of Fools. Cultural Criticism at the End of the Middle Ages 175
- Klára Hegyi: Reflections of the Efforts at Consolidation by Pashas Sokollu Mustafa and Kara Üveys of Buda 187
- Gergely Tóth: “Civilised” Prehistory. Research of the Origins of the Hungarian Language and Nation in the Oeuvre of Mátyás Bél 219
- Ferenc Glatz: The History of the *Három nemzedék* from the Perspective of the Seventh Generation 247
- Tamás Stark: The Victims of Russian Forced Labour (“malenkij robot”) from Budapest 1944–1945. The Lessons of the Analysis of a Group of Sources 279
- Lajos Gecsényi: Fiasco at Vienna. Diplomacy in the Shadow of State Security: the “Teleki–Kertész Affair” – 1958 315

WORKSHOP

- Tibor Neumann: “One-plot Nobleman”. On the Interpretation of a Medieval Concept 337

REVIEW ARTICLE

- Antal Molnár: The History of Croatia through Hungarian Eyes. Thoughts on the New Book of Dénes Sokcsevits 347

E számunk szerzői

GECSÉNYI LAJOS, a történelemtudományok kandidátusa, a Történelmi Szemle felelős szerkesztője • GLATZ FERENC, az MTA rendes tagja, professor emeritus (MTA BTK TTI) • HEGYI KLÁRA, az MTA doktora, professor emeritus (MTA BTK TTI) • MOLNÁR ANTAL PhD, tud. főmunkatárs (MTA BTK TTI), igazgató (Római Magyar Akadémia) • NEUMANN TIBOR PhD, tud. munkatárs (MTA BTK TTI) • STARK TAMÁS, a történelemtudományok kandidátusa, tud. főmunkatárs (MTA BTK TTI) • TÓTH GERGELY PhD, tud. munkatárs (MTA BTK TTI) • TRINGLI ISTVÁN PhD, tud. főmunkatárs (MTA BTK TTI)

MTA BTK TTI = Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete

Folyóiratunk közlési szabályzata a www.tti.btk.mta.hu honlapon olvasható.